

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΘΕ
ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΣΥΝΑΡΩΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΓΕΑ
ΣΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΣ ΔΡ. 10
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ Φρ. χρ. 10
Τιμή Φύλλου
10 λεπτά 10

ΧΑΤΑ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ
ΤΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΓΓΑΓ...

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΠΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ Α'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 20 Δεκεμβρίου 1903 | ΓΡΑΦΕΙΑ : 'Οδός Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 75

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΟ "ΝΟΥΜΑ", Ο ΔΑΦΝΗΣ ΚΑΙ Η ΧΛΟΗ

ΤΑ ΡΩΣΙΚΑ ΡΟΥΒΛΙΑ

"Ιως είναι κοινωνία μπορεῖ καὶ νὰ εἰπώθηκε πολλὲς φορές. Είναι δύμας ἀλήθεια μεγάλη. Καὶ μιὰς ἀλήθειας δοσες φορές κι ἀν εἰπωθῇ δὲν προστυχανει Ποιό; "Οι μποροῦμε νὰ δείξουμε ψεύτη τὸ Φαλμεράγερ καὶ δούνες ἄλλους ἀμφισβήτησαν τὴν καταγωγή μας, μόνον μὲ τὶς κακίες μας. Τίς κακίες μας ποῦ είναι δύμοις κι ἀπαράλλαχτες μὲ τὶς κακίες τῶν σεβαστῶν μας προγόνων. Θὰ εἰπῆτε πῶς ἐκεῖνοι είχαν κι ἀρετές—τὸ ξέρω.—Ποῦ ἐμεῖς δὲν τὶς ἔχουμες—κι αὐτὸ τὸ ξέρω. Μὰ δὲν ἔχει νὰ κάμη. "Ο βοτανικός, δ φυσιολόγος, δ χημικός, δ ζωολόγος ἀπὸ ἔνα παραμικρό σποιχεῖο ποῦ νὰ εἴη κάπου πλανημένο, διδηγεῖται νὰ μᾶς δνομάρῃ τὸ εἶδος. "Εται κ' ἐμᾶς ἀπὸ τὰ ἐλαττώματά μας μπορεῖ να ἰδηγηθῇ δ παρατηρητής γιὰ νὰ μᾶς ἀπιθώῃς δσφαλτα καὶ ἀκοπα στὴν παλιά μας ρίζα.

Πέρηνω παράδειγμα τὴν τελευταία συζήτηση ποῦ ἀνοίχτηκε γιὰ τὴ γλῶσσα. Λέω συζήτηση για νὰ μὴν προσβάλω τὸν θερμὸν πατριωτικὸν ποῦ ξεσπάτωσαν ὑπέρομαχοι τῆς καθαρεύουσας. "Αν καὶ κάθε ἀλλο ἥταν παρά τέτοια. "Η λέξη κανγάς ίσως νὰ ταίριασε καλήτερα στὴν προστυχία τῆς. Καὶ μάλιστα στα σκιλοκανγάς, λυκοκανγάς, γυναικοκανγάς. Καὶ ιδ ἀποτέλεσμα; Νὰ τὸ χαίρονται οἱ κανγατζίδες. Δὲν ἔμεινε στὴν διαστρεμμένη ἀνιληψῃ τοῦ ὅχλου παρὰ λόγια κούφια καὶ δοτόχροτα, τὰ λόγια προδοσία, ἀντερνίκος, ωσσοκά φούβλια, κίνδυνος τῆς πατριδας, δπως μένουνε σταλαματίες αιμάτου καὶ ἀφροὶ καὶ καμπιά κοτάδια στοὺς κανγάδες ποῦ δνόμασα. Βέβαια τίποτε ἀπ' αὐτὰ δὲν ἐπίστεναν." Εκαμαν δύμας τὸ σκοπό τους· κερδίσανε τὸν πόντο τους. Κ' ετοι ἐφάνηκαν γνήσια παιδιά τῶν παπούδων τους. Ιανὶ κ' ἐκεῖνοι, οἱ μακαρίτες, τὸ ίδιο ἔκαναν. Σὲ κάθε ζήτημα ποῦ ἔβγαινε στὴ μέση, πολιτικό, κοινωνικό, πατριωτικό δὲν ἔφερε πανεὶς νὰ ἔχῃ δεύτερη γνώμη. "Αν τὴν ἔλεγε, βαφτιζόταν προδότης, πουλημένος. Τόσα

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΟΥ „ΝΟΥΜΑ“

Γ. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

Μῆδιξ, ἄλλοτε Φιλίππες, ἄλλοτε δὲν ξέρω τί. Καὶ —φωτὴ λαοῦ — δογὴ Θεοῦ καταπάνω του. Οὔτε γνώμη οὔτε ἀπολογία. Τί κι ἀν ἀφοραν ν' ἀπολογηθῇ δ Σωκράτης; ή καταδίκη του ἥταν ἀπόφασιμένη ἀπὸ ποιὸν. Τί κι αν δικαιολογήθηκαν μὲ ἀφιλοεύητα ἐπίχειρηματα οἱ δέκα στρατηγοί; "Η φανατικὴ ἐκτέλεση ἔγεινε. Τί κι ἀν δ Αἰσχύνης ἔβλεπε πολὺ-πολὺ μακρύτερα κ' ἐθνικώτερα ἀπὸ τὸν κοντοθώρη τὸ Αημοσαθένη; Ο Αἰσχύνης ἔπασχε ἀργυρόγχη. Τὰ χρήματα κ' οἱ προδοσίες παιζούντες τὸ μεγαλείτερο φύλο

στὴν τόσο δοξασμένη μὰ καὶ πολλὲς φαρὲς μαύρη ἴστορία τῶν ζηλευτῶν προγόνων μας!

Τὰ ἴδια καὶ σήμερα. "Αν δὲν εῖχαμε ἀνθρωπινῶτερο εἴτε πολυπλοκώτερο δικαστικὸ σύστημα, δ Ψυχάρης, δ Πάλλης, δ Παλαμᾶς, δ Σωτηριάδης θὰ είχαν πιῇ τὸ κενεντοῦ ή θὰ παραδέρναν στὴν ἔξορτα. Ποῦ νὰ γλυτώσουν ἀπὸ τὸν τόσον Κέρβερος τῆς πατριωτικῆς ίδεας. Τὰ ωσσοικά φούβλια θὰ ἥταν διάνατός τους. "Ανάδεμά τα γιὰ φούβλια! Μέσα στὴν τόση φτώχια ποῦ μᾶς δέρνει, ἥρθανε κι αὐτὰ γιὰ νὰ μᾶς χαλάσουν τὴν ἔθνος; Εἴτη τὰ φούβλια τὸ καμάρι μας! Μία τὴν ἔχουμε καὶ σταυροχερισμένει τὴν διενίζουμε νυχτόμερα, σὰν τὸν μοναχὸν τοῦ Θαβώ. Καὶ δύμας μᾶς τὴν ζηλεύουν... . Τόσα, δηλητινὰ ἥρθαν αὐτὰ τὰ φούβλια καὶ ἀπό ποῦ καὶ γιὰ ποιὸ σκοπό, κανέςς ἀπὸ τὸν τόσον καλαμαράδες μας δὲν τὸ συζητησε ἀκόμη. Οὔτε ἀπὸ τὸν μύριονς χάχηδες ποῦ ψιλοκοσκινίζουν κάθε συμφερούτακι τους ἔκατσε νὰ τὸ ἔχετάρη. Τὸ κατάπιε καὶ τὸ ξακαλέει σαν σκολειταρούδι τὸ μάθημά του.

"Εγὼ βέβαια δὲν θὰ ισχυρισθῶ ποτὲ πῶς οἱ καταραμένοι αὐτοὶ μαλλιαροὶ ἔχουντε τὸν ίδιον πατριωτισμὸ μὲ τὸν κ. τάδε καὶ μὲ τὸν κ. δεῖνα. Ψυχὴ θὰ παραδώσω μιὰ ήμέρα καὶ δὲν τὴν φορτώσω μὲ τέτοιο διμάρτημα. Μὰ θὰ τρανολαλήσω ἔδω πῶς ἄν η Ρωσία ἔξιδενε τὰ φούβλια τῆς γιὰ νὰ κάνουν οἱ μαλλιαροὶ δι τὸν κάνουν, εἶναι ἀσφαλτα δ μεγαλείτερος καλοδελητής μας. Σὲ ζητεῖ νὰ κάμη παρὰ ἐκεῖνο ποῦ ἔφερε νὰ ἔχῃ κάμη μιὰ πατριωτικὴ καὶ ἀληθινὰ ἔθνος Κυβέρνηση. Καὶ ἄν εἶναι δριμένο να ζήσῃ αὐτὸ τὸ κράτος, θὰ τὸ κάμη μόνη τῆς μίνι ήμέρα. Δηλαδή να φωτίση τὸ λαό μας· να τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὶς δίλυσίδες τοῦ δασκαλιμοῦ· να τοῦ ἀποδώσῃ τὴ γλῶσσα του, τα ἐθνικά του ὄνειρα, τὶς ἀγνὲς συνήθειες του. "Όλα δσα τοῦ πῆρε καὶ τοῦ ἐπλαστόγραψε ἀπὸ πλανημένη καὶ ἀσφη ἀντίληψη τόσα χρόνια. Να τὸν βάλῃ στὸν ίσιο δρόμο, τὸν πλατύ, τὸ φυσικὸ τον δρόμο καὶ τὰ τὸν εἰπῆ «έμπορος, βάδιξε!» ἀντὶ έως τόσα ποῦ τὸν φωνάζει «πίσω!» "Αν τὸ κάνει αὐτὸ η Ρωσία χαρά σ' ἐμᾶς! "Οχι να κόψῃ, παρά νὰ σφικτοδέσῃ θέλει τὴν ἐθνική μας ἐνότητα. Γιατὶ ἄν τὴν ἔχουμε—καὶ βέβαια τὴν ἔχουμε αὐτὴν τὴν ἐνότητα—δὲν εἶναι δχι ἀπὸ τὴ γλῶσσα τοῦ σχολείου παρά ἀπὸ τὴν ἄλλη, τὴ σπιτισια, ποῦ κλεί μέσα της τὶς παροιμίες, τὶς παραδόσεις, τὰ μετωρίσματα, τοὺς πόσηρο καὶ τὰ ὄνειρα, δηλη μας τὴ συνείδηση. Αὐτὴ εἶναι